

ANNUS DOMINI 1848²

NOMEN PARASCEVA

Мое тіло лежбит у хаті.

...Ци будут над ним голосити

ци покришьков вид горшька накриют де гирше
ци ксьондз перед читанем савтир³ буде провожети:

— Ти екби була не савила та не варварила⁴
але на сорочьку пазила⁵ прела би сорочька була...

(та не всьо чемнов бути)

Ци свічьку всучют помолютси ци будут

трести грушку за викном

ци є хлопці на тим сьвіті ци є с кем си грати

мені байка — я вже расту новим лицем

голосом гіточьим⁶ бо вміраючі

горошину в море покотила.

² Тут і далі — рік народження оповідачів.

³ Псалтиря.

⁴ «Савити та варварити» означає «байдикувати».

⁵ На сорочку дбала.

⁶ Дитячим.

NOMEN IGNATIUS

Хлопци си ховали ек брали на довгій чес
у войско служити.

Опришко вільний межи люгъме⁷ їкшо⁸

ни робит людині зла:

рабуе⁹ екогос пана та ші помогае бідній родині —

для гуцула шош страшне би 'го підстригли¹⁰.

⁷ Людъми.

⁸ Якшо.

⁹ Грабуе.

¹⁰ Підстригли.

ANNUS DOMINI 1865

NOMEN ELIAS

Я взев жинков гівчену¹¹ був на триціть два роке старшій
мали тринадцітеро гітій¹² а послідна си вродила
ек мені було сімдисет три роке.

Зачев я жинці казати шо ти собі другого найшла
бо забогато дітій.

Понесли гітину до хресту а ксьондз питаеси їке имне та
цьо я не прийшов першого разу — такі дедя¹³ дитини
(ксьондз без мене видказавси христити дітину).

— А бо — кажу — то не мое

я вже си встидаю старий-бо.

— Ну але ти спиш из жинков? — ксьондз до мене.

— Та сп'ю.

— Но то ти шо ше хочеш?

Вігікав¹⁴ він мене.

Кажут шо уна ні одної днини на «ви»

до него ни говорила

була дуже файна моцна жинка

а вин по-своему був файний

дрібніщій але мав красні¹⁵ вуса — і то є

портрет делікатний.

¹¹ Дівчину.

¹² Дітей.

¹³ Тато.

¹⁴ Висварив.

¹⁵ Дуже гарні.

ANNUS DOMINI 1890

NOMEN PRAXEDA

Розколоси на сні під дахом. Місіць сьвітит благо¹⁶
скобоче¹⁷ за лиці так шо мий чьоловік осмихнетси.

«А шо є?» Я си питаю доке вин ни скаже шо
переводив жида почerez гори грозиче¹⁸ вбити його.
Грозьбу ту почули ліси густі смерекові оперізані темінню
пащеки горбів віддані місіцю. Єк вин сьвітив!

А жид засипит¹⁹: «Мені буде місіць свідком свідчїти».

Допитуюси доке мий чьоловік не потвердит
шо таке вин того жида вбив.

Допитуюси доке видтак чьоловіка мого ни заберут
и ніхто 'го ни буде бирше видїти.

Їтино²⁰ най тобі кістков²¹ в кілі²² заседе сесе²³:

без броду ни лізь у воду бо си втопиш;

жінці правду ни скажи бо є такі жінки шо екшо би чоловік
зробив в життю таке шо не треба то можут виказати;
серцу волю ни дай.

¹⁶ Лагідно.

¹⁷ Лоскочє.

¹⁸ Погрожуючи.

¹⁹ Відповість.

²⁰ Дитино.

²¹ Кісткою.

²² Тїлі.

²³ Оце.

ANNUS DOMINI 1917

NOMEN THECLA

Люди пішли від в́йни ховатиськи за р́ков.

Так н́би там в́йни нема.

Ми н́ч дрижели у бункери.

Я ув́йшла до хати рано —

нема н́ одної сорочки ме́ї н́ штанів

н́ц нема лише купа онуч.

Доц́ ішов. Хлопц́ с́с́ї жовнери перезувалиськи стегали
своє мокре мое рвали соб́ї на онуч́.

Я с́ї лишила в т́й сорочц́ ш́о на мин́.

Лишиламськи гола.

NOMEN FEBRONIA

Були партизани²⁴ шо ни шенували України
а лиш ховалисьи аби не піти на фронт.

Прийшов один такий та й стег послідні штани
з мого чоловіка.

«Не будеш в цих штанах ходити бо то широкі штани —
відказую. —

Як в цих штанах по лісі бігати?»

Ей най берут!

²⁴ Унівці.

NOMEN IULIANNA

У мене взяли фустку²⁵.

Я відтак дес у церькві пізнала фустку тоту свою
на сестрі того шо взев.

А сесе донесло до него. Прийшли вночі по мене
та й повели в ліс

буцім за те шо я шош доношу.

Єма²⁶ ек тінь місяця подзюгана²⁷ віспов
зимна й сира від ранéного коріне й земли
шо сьи води наковтала.

Місячне сяйво не хапаєсьи оцеї еми. Моєї еми.

«Місіцю сьвітий²⁸ ти свідок моєї невинности».

Відкєнуласьи моя тінь.

Провідник партизанів тумарóm²⁹ поєвивсьи из
зарубцованої горлянки лісу

(жите будь-хто відойме)

двоє хлопців його відвели мене т'хаті

(а мали вбити задурно)..

²⁵ Хустку.

²⁶ Яма.

²⁷ Подзьобана.

²⁸ Сьвятий.

²⁹ Раптово, зненацька.

NOMEN EUDOXIA

До неї ходив партизан один. Мав жінку
а вона ховалась³⁰ всюди
і в мене і в тої жінки³¹ що до неї ходив її чоловік
не раз ночувала.

Любаска була старша від него але хлопові байдуже.

Хлоп у партизанці. Їсть спить із нев.

Жінка розказувала мені:

«Я на печі а вни в куті роб'єт своє. З чоловіком моїм.
Я сі не обзиваю».

Бо що буде обзивати. Така була жінка.

Тоді партизанів у Сибірь забирали.

³⁰ Переховувалася від радянських спецслужб, бо була дружиною партизана.

³¹ Жінки.